

SCHAKEN

door
Hans Böhm

Pawn Sacrifice, de film die binnenkort in 40 bioscopen in Nederland te zien is, geeft een goed beeld van de lange smalle weg die uiteindelijk voert naar het wereldkampioenschap schaken. Van de legendarische tweekamp Fischer – Spassky Reykjavik 1972 komt vooral de psychologische druk naar boven van de spelers zelf maar ook van de vele direct betrokkenen tot zelfs de bemoeienis van staats-hoofden aan toe. In die tijd woedde er een koude oorlog tussen Amerika en Rusland en wat dat betreft is de release goed getimed want het botst weer tussen deze grootmachten. Voor degenen die die 'match van de eeuw' van dichtbij hebben meegemaakt, is er hier en daar wel het een en

ander aan te merken maar een kniesoor die daarop let. Het drama is goed en daar gaat het om in een film die voor iedereen interessant moet zijn. En soms heb je zelfs de gedachte 'was het maar zo gegaan'. Maar op het moment dat Fischer in de film tot kampioen wordt gekroond, was ik zelf weer even terug in de speelzaal. Wat heb ik met tranen van bewondering mijn handen stuk geklapt voor Bobby Fischer (en ik citeer nu mezelf uit de bloemlezing *De 141 beste Nederlandse en Vlaamse sportverhalen van 1945 tot nu*, uitgeverij Carrera), 'de man die in zijn eentje de Russische hegemonie had doorbroken, voor zijn carrière in het algemeen en voor de vele schitterende partijen die hij de schaakwereld had gegeven. Voor zijn Siciliaanse opening met Lc4 en voor

zijn glasheldere analyses. En hij stond daar maar zoals hij altijd staat, schuchter en met een jongensachtige lach, en hij wist niet hoe te reageren en dat leidde weer tot een 'nieuwe golf van applaus'.

B. Spassky – B. Fischer,
partij 6

Deze partij wordt door sommigen gezien als een van de beste partijen ooit.

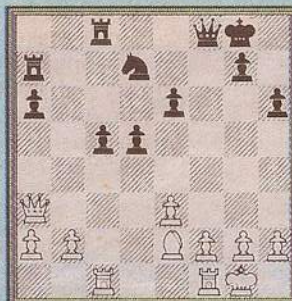
1.c4

De eerste keer dat Fischer dit speelde en dus een totale verrassing.

**1...e6 2.Pf3 d5 3.d4 Pf6
4.Pc3 Le7 5.Lg5 0-0 6.e3
h6 7.Lh4 b6**

De Tartakower-verdediging in het dame gambiet waarmee Spassky zich vaak verdedigde en nog nooit verloren had.

**8.cxd5 Pxd5 9.Lxe7 Dxe7
10.Pxd5 exd5 11.Tc1 Le6
12.Da4 c5 13.Da3 Tc8 14.Lb5
a6?!
In 1983 zou Spassky een**

mooie partij winnen van Jan Timman met 14...Db7 en ook 14...Kf8 is gespeeld. Vanaf hier speelt Fischer foutloos, iedere zet.

**15.dxc5 bxc5 16.0-0 Ta7
17.Le2 Pd7 18.Pd4! Df8
19.Pxe6 fxe6**

Diagram 1

Zwart heeft een normale ontwikkeling en zijn zwaktes (a6 en e6) zijn makkelijk te verdedigen (Tc6). Alleen de volgende zet raakt de kern van de stellingsproblematiek.

**20.e4!! d4 21.f4! De7
22.e5 Tb8**

De enige manier om niet kapot te gaan aan e6 is 22...Pb6, zoals Kasparov in zijn serie Mijn Voorgangers aangeeft.

**23.Lc4 Kh8 24.Dh3! Pf8
25.b3 a5 26.f5! exf5
27.Txf5 Ph7 28.Tcf1 Dd8
29.Dg3 Te7 30.h4 T8b7
31.e6 Tbc7 32.De5 De8
33.a4 Dd8 34.Tlf2 De8
35.T2f3 Dd8 36.Ld3 De8
37.De4 Pf6 38.Txf6 gxf6
39.Txf6 Kg8 40.Lc4 Kh8
41.Df4**

Wit gaf op en Fischer kwam na een 2-0 achterstand op 3,5-2,5 voor! De zaal brak uit in een oorverdovend applaus. Spassky knikte een paar keer met dat mooie Russische hoofd en applaudisseerde mee. "Een echte sportman", was het commentaar van Fischer. Zij hebben altijd respect gehad voor elkaar als schaker.

De FIDE heeft de deelnemers aan het kandidaten-

toernooi 2016, dat gehouden wordt in maart in Moskou, bekend gemaakt. De winnaar van deze dubbelronde achtkamp heeft het recht wereldkampioen Carlsen uit te dagen. Wie zal zich plaatsen: Viswanathan Anand (Ind), Sergey Karjakin en Peter Svidler (Rus), Fabiano Caruana en Hikaru Nakamura (USA), Veselin Topalov (Bul), Levon Aronian (Arm) of Anish Giri? Giri heeft het laatste jaar, ondanks zijn hoge klassering, toch nog een ontwikkeling doorgemaakt waaraan hij de eervolle uitnodiging te danken heeft. Het veld met louter wereldtoppers is zwaar en de weg naar de top is bezaaid met obstakels en valkuilen. En nu is Giri nog de jongste (21 jaar, nummer 9 op de wereldranglijst) maar de volgende generatie komt er al aan: Yi Wei (16 jaar, nummer 23). Go Giri!